

BU SAYIDA

- ◆ Mühendis Emeği ve Ücretli Mühendisler
- ◆ Mesleki Eğitim ve Kurslar
- ◆ Mühendislerin Özlük Hakları ve Sendikalaşma
- ◆ İşyeri Temsilcilerimiz
- ◆ Basın Toplantımız
- ◆ Şube'den Haberler
- ◆ Yönetmelik
- ◆ UĞUR MUMCU

MERHABA

Geçen sayımızın elinize geç ulaşmasından dolayı özür diliyoruz.

Bültenimizde 25 Aralık 1992 tarihinde yaptığımız "Mühendislerin Özlük Hakları ve Sendikalaşma" konulu söyleşinin özeti, Elektrik Tarifelerindeki son değişiklikleri ile "İşyeri temsilciliği ve sendikalaşma komisyonu"ndan tartışma oluşturabilecek bir yazımızı sunuyoruz. Ayrıca, Şubemiz'ce oluşturulan bir platformun başlattığı dilekçe kampanyası, Aktaş Elektrik A.Ş.'nin Bakanlık'la yaptığı sözleşmelerin iptalini ve TEK'e devrini öngörüyor. Anadolu yakasındaki Aktaş Elektrik A.Ş.'nin yanlış uygulamaları karşısında duyarlı olacağınıza, çevrenizdeki insanları da katacağınıza inanıyoruz. Tekrar bize ulaştırılmak üzere ekte dilekçemizi gönderiyoruz.

Daha önce Şubemiz'de iki kez gerçekleştirdiğimiz "Mühendislerin Özlük Hakları ve Sendikalaşma" konulu söyleşileri diğer Odalar'la birlikte 3 Nisan'da Yapı Endüstri Merkezi'nde düzenliyoruz.

Bültenin etkinlikleri üyeye duyuran, gerçekleştirilenler hakkında bilgi sunar şekliinden çıkarıp, mesleki yenilikleri, ekonomik, demokratik hakları tartıştıran bir platforma dönüşmesini diliyoruz. Katkı, öneri ve eleştirilerinizi bizlere ulaştırmanızı bekliyoruz.

Saygılarımızla

REKLAM FİATLARI

Arka Kapak (Renkli)	: 4.500.000.- TL.
Arka Kapak İç Yüz (Renkli)	: 3.500.000.- TL.
Arka Kapak İç Yüz (S/B)	: 2.500.000.- TL.
İç Sayfa (Siyah-Beyaz)	: 2.000.000.- TL.
İç Sayfa (Siyah-Beyaz 1/2)	: 1.000.000.- TL.
Reklam Boyutu	: 17x24 cm.

tmmob
elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi

BÜLTEN

tmmob
elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
YAYIN ORGANI

Sayı 4

Mart 1993

Sahibi:

EMO İstanbul Şubesi Adına
Mehmet TURGUT

Yazı İşleri Müdürü

Tülin AYDIN

Yayın Kurulu

Erhan MISIRLI, Ertuğrul YILMAZ, Figen KARA
Kamil ATEŞ, Murcan YAYLA

Yönetim Yeri

EMO İstanbul Şubesi

Cumhuriyet Cad. Engin Han No: 283 Harbiye-İstanbul

Tel: 248 50 52-53

Fax: 232 24 13

Ofset Hazırlık

Günce 517 38 93 / 638 21 00

Baskı

Murat Ofset : 518 18 21

MERHABA

Mart Ayı Bültenimizinde başyazısında konu sektörümüzde oynanan oyunlar ve AKTAŞ ELEKTRİK ; meslektaşlarımız belki de konu ile ilgili hassasiyetimizden dolayı sürekli yayın organlarımızda ve kamuoyu çalışmalarımızda ön plana çıkan AKTAŞ ELEKTRİK olgusundan bıkmış olabilir. 970,000. aboneden bilerek haksız yere her faturada haksız kazanç elde eden bu firmanın yanlış uygulamalarını açıklamaktan biz yöneticiler de yorulduk. Ancak, sonuç almak üzere yaptığımız tüm çalışmalara karşın TEK ile ENERJİ ve TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI'ndan firma ile ilgili herhangi bir yaptırım bu güne kadar sağlanamadı. Bu nasıl bir çarktır ki iki seneyi aşkın bir süredir abonelerden haksız kazanç sağladığı halde dur diyebilecek hiç bir merci yok.

AKTAŞ ELEKTRİK denetlenmeyeceğinin yani çarkının durdurulamıyacağının garantisi içerisinde fütursuzca haksız kazançlarına kazanç kattıkça biz bu tür yazıları yazmaya devam edeceğiz. Bugün için Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, İstanbul Elektrik Teknisyenleri Odası, Tes-İş Sendikası İstanbul 1 no.lu Şube, Tüm-Enerji-Sen, Tüm-Enerji-Sen İstanbul Şube, Tüm-Haber-Sen, Tüketiciler Koruma Derneği ve muhtarlar ile birlikte geniş çaplı AKTAŞ ELEKTRİK ile ilgili imza kampanyası açılmış bulunmaktadır. Tüm meslektaşlarımızın bu kampanyanın başarılı olabilmesi için destek vermesini bekliyoruz.

AKTAŞ ELEKTRİK böyle 970,000. aboneyi sömüre dursun, sektörümüzdeki son gelişmeler de ilginçtir.

İşte elektrik sektörü, işte özelleştirme, işte **imtiyaz şirketleri ÇUKUROVA ELEKTRİK** ve **KEPEZ ELEKTRİK**, kamuoyunda yaşanan Rumeli Elektrik adı altında Uzan ailesinin Elektrik sektörünün karlı bir sektör olduğunu ortaya çıkartmaktadır. Çukurova Elektrik'in yönetimini ele geçirmek için televizyon ve gazetelere reklam vererek hisse senetlerini temsil etme hakkını nominal değeri üzerinden net olarak % 20 prim verilerek toplanmaya çalışılmaktadır.

1991 yılı Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Raporuna göre; "Çukurova ve Kepez Elektrik firmaları Bakanlar Kurulu'nun 88/13314, 88/13344, ve 89/14305 sayılı kararı ile 1. ve 2. görev bölgelerinde elektrik dağıtımı ile görevlendirilmiş ve ilgili Bakanlıkta bu konuda görev sözleşmeleri imzalanmışsa da, adı geçen bu imtiyaz şirketleri ile TEK arasında işletme hakkı devir anlaşmaları yapılmamıştır. Oysa bu şirketler, imtiyazlı şirketler olarak Antalya ve Adana havalisinde 1956-57 yıllarından beri çalışmakta ve bu bölgelerde sarfedilenin çok altında ürettikleri elektrik enerjisini sadece hidrolik kaynaklara dayandırarak büyük sarf yerlerini tamamına sıfır kayıpla satmaktadırlar.

Üretimle karşılanamayan enerji ihtiyacını dengelemek için TEK'ten elverişli şartlarla elektrik almakta, düşük tarifeli sulama, mesken gibi büyük kayıplı ve kar getirmeyen satışları da TEK elektrik dağıtım müesseselerine bırakmaktadırlar.

Ayrıca, TDÇ İskenderun müessesesi gibi büyük müşterilere de imtiyaz sahaları dışında, yeni yasal dayanağı olmadığı halde, satış yaparak avantaj sağlanmaktadır.

Reaktif, aktif güç ve enerji alışverişlerinde sürekli TEK aleyhine kar etmektedirler.

Konu, çözüm için imtiyaz süresi ve bölgesi bakımından TEK için pazarlık gücü açısından tam avantajlı bir duruma gelirken, son derece basiretsiz bir tutumla imtiyaz yerine görev bölgesi uygulamasına geçilerek, Hatay'ın ve dolayısıyla İskenderun DÇ. müessesesinin durumu meşrulaştırılmış, ayrıca imtiyaz süresi de 2015 yılına kadar uzatılmıştır.

İmtiyazlı şirketlerle sürekli TEK aleyhine işleyen münasebetlerin bütün yönleri ile ele alarak, iki tarafın zarar ve karlarını adil bir şekilde bölüştüreceği yeni anlaşmalar yapılması ve bu güne kadar oluşan ihtilafların da uygun bir şekilde çözümlenmesi teklif olunur" denilmektedir..

Elektrik sektöründe özelleştirme oyunlarının en iyi özeti yukarıda yazdığımız Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun Raporudur. Sektörle ilgili özelleştirme çabaları neden ve niçini düşündürecek derecede kimlere peşkeş çekilmektedir, değerlendirmeyi meslektaşlarımıza bırakıyoruz.

Ve bir kez daha diyoruz ki, elektrik sektörünün üzerinde oynanan çıkar oyunları kalkmalıdır. Yoksa ülkemiz ileride karanlıkta kalacaktır. Çünkü karsız olan altyapı yatırımı yap, karlı noktasını özelleştir. TEK zarar etsin KİT'ler vatandaşın sırtında kambur görünsün, özelleştirme gündeme gelsin görüşleri bu raporla gözler önüne serilmektedir.

Esenlikler dileğiyle.. **Umarız ki özelleştirmeyi savunanlarla birlikte savunmayanlarda karanlıkta kalmazlar.**

EMO İSTANBUL ŞUBESİ
YÖNETİM KURULU a.
MEHMET TURGUT

MÜHENDİS EMEĞİ VE ÜCRETLİ MÜHENDİSLER

Biz mühendisler yavaş yavaş bir kişilik bunalımı yaşıyoruz. Kişilik bunalımı elbette nesnel koşullarımızdaki bir değişimin ilk ipuçlarından kaynaklanıyor. Değişimin sonuçları mezun olan mühendislerin yöneldikleri çalışma alanlarından, mühendis odalarında faaliyet gösteren mühendislerin kompozisyonuna kadar yansıyor. Nedir bu değişim? Sonuçları neler olabilir?

Mühendisliğin toplumsal konumu, bizim ülkemizde ve diğer bağımlı ülkelerde, tıpkı doktorluk gibi özel bir statü ve konum göstergesiydi. Mühendis olmak hazır ve güzel iş alanlarına sahip olmak, her tür sosyete de açık kapı bulabilmek, (feodal ilişkilerin egemen olduğu bu toplumlar da) istediği kızla evlenebilmek anlamına geliyordu. Son söylediğimden mühendislerin büyük oranda erkeklerden oluştuğu sonucunu da çıkarabiliriz. Mühendislik, bu dönem boyunca, asıl olarak bir tür küçük üreticilikti ve kendi üretim araçlarına sahip serbest mühendisler, tıpkı zanaatçılar gibi, tıpkı küçük tarım üreticileri gibi küçük burjuvazinin bir bölümünü oluşturuyorlardı. Üstelik eğitilmiş ve entellektüel bir bölümünü. Elbette bir mühendislik ideolojisinden söz edilecekse, bunun küçük burjuva ideolojisinin bir türü olduğu açıktır.

Bu durumu önce toplumsal gelişimin kendisi sarsmaya başladı. İmalat sanayinin gelişmesi ve mühendislik eğitimi alanlarının sayısının ve oranının hızla artmasıyla ücretli mühendisler piyasaya çıkmaya başladı. 1960'lı yıllardaki toplumsal uyanışta bu gelişimin sosyal boyutunu tamamladı, ve kadın mühendislerin sayısı artarken mühendislik alanındaki erkek egemenliğide sarsılmaya başladı. Ücretli mühendislik olgusunun gelişmesi bu alandaki ilk önemli değişimdir. Çünkü, mühendislerde artık emek güçlerini ücret karşılığı satarak yaşayan, üretim araçlarından yoksun sınıfa en genel anlamıyla dahil olmuş oluyordular.

Ücretli mühendislik bir yanda palazlanmış küçük üretici mühendislerin bürolarında, diğer yanda ve esas olarak fabrikalarda ve üretim yerlerinde ortaya çıktı. Çıkıp geliştikten sonrada mühendislik mesleğinin en önemli kategorisi olmaya başladı. Ücretli mühendisler artık, işçi sınıfının en genel anlamıyla bir parçası haline geliyordu ama üretim sürecinde yer aldığı konum bu durumun açığa çıkmasına engeldi.

Ücretli mühendis, tıpkı imalat işçisi gibi emek gücünü satmış olmasına rağmen, emeğinin sahip olduğu vasıf sayesinde, emek sürecini yöneten, kapitaliste yakın duran, üretimi onun adına denetleyen bir konuma sahipti. Kapitalist ona işçi gibi davranmıyordu, işçi de ona kendi arkadaşlarına davrandığı gibi değil, biraz patrona davrandığı gibi davranıyordu. Kısacası mühendis hala özel biriydi. Klasik tanımla itibarıyla ücretli emekçi kategorisine girmekle birlikte, ideolojik olarak emekçilerin yanında değil, patronun yanında ve daha çok küçük burjuva ideolojisini taşımaya devam ediyordu.

TEKNOLOJİK DEĞİŞİM ve
MÜHENDİSLERİN VASIFSIZLAŞMASI

1970'li yıllardan itibaren ortaya çıkan teknolojik gelişmeler mühendislerin bu özel konumunu da sarsmaya başladı. Öncelikle genel eğitimin hızla yükselmesi, mühendis sayısını gerekenden daha yüksek oranlara çıkardı ve mühendislik emeği, emek piyasasına düştü, bu piyasada daha kolay ikame edilebilir hale geldi. Yeni üretim teknikleri ise bir yanda çok özel-uzmanlık isteyen yeni alanlar açarken, çok büyük miktardaki emek alanlarında standartlaştırmaya başladı.

Bu iki yoldan mühendis emeği en genel olarak vasıfsızlaşmaya başladı. En genel olarak diyorum çünkü, vasıflılaştıran bazı özel alanlar var. VASIFLI'lık kavramı çok tartışmalı bir kavramdır ve biraz açmak gerekiyor. Vasıflılığı iki noktadan tanımlayabiliriz. Öncelikle vasıflılık hiçbir zaman eğitimlilik anlamına gelmez, bunu belirtmek gerekir. Emek piyasasında ortaya çıkan göreceli ve çoğu kez rastlantısal bir durumdur. Vasıflılığın birinci yönü, göreceli eğitimlilik ve emek piyasasında özel bir öneme sahip olmak anlamına gelir. Vasıflı emek, sözkonusu üretim alanı bakımından daha fazla eğitilmiş-nitelikli ve ikame edilmesi oldukça zor olan emek türünü tanımlar. Vasıflılığın bu birinci yönüne göre, eğer kapitalist veya onun temsilcileri sizin emeğinizi kolayca ikame edemiyorlarsa, sizin yerinizi kolayca dolduramıyorsa emeğiniz bu bakımdan vasıflıdır.

Vasıflılığın ikinci boyutu ise emek sürecinde alınan konumla ilgilidir. Yani emek sürecinde,

üretim araçlarıyla ilişkinizde ne derece emeğini denetleyebildiğinizle ilgili bir kavramdır. Önceden tanımlanmış, belirlenmiş emek süreçlerini yürüten emek-gücünün vasıfsız olduğunu söyleyebiliriz. Bu bakımdan 1800'lü yıllardaki bir demirci ustası mı daha vasıflıdır yoksa 1990'lardaki bir bilgisayar operatörü mü sorusuna, demirci ustası daha vasıflıdır yanıtını veririz. Demirci ustası bugünle karşılaştırıldığında çok geri bir teknik ve bilgi düzeyiyle çalışmaktadır ama emek sürecinde üretim araçlarını istediği gibi kullanmaktadır. Bilgisayar operatörü ise son derece gelişkin bir teknolojik ortamda çalıştığı halde, tamamen tanımlı ve rutin bir şekilde emek gücünü harcamaktadır.

Son teknolojik gelişmelerin çok yönlü, tek alanda değil çok alanda eğitilmiş, çok fonksiyonlu emekçiler yarattığını, bu nedenle genel bir vasıflaşma olduğunu iddia eden tezler elbette var. Teknolojik gelişmelere çok yakından bakıldığında bu yansımanın yanıltıcı olduğu çok açıkça görülüyor.

Teknolojik gelişmelerin sonuçları emekçilerin yararına kullanılmadığı ve emekçilerin aleyhine kullanıldığı için, çalışma saatleri kısalıyor. Bunun yerine büyük bir emekçi yığını işsiz kalıyor ve hala çalışmakta olan emekçiler ayrıcalıklı bir konuma sahip oluyorlar. Sermaye, halen çalışmakta olan daha az sayıdaki emeği çok yönlü bir tarzda sömürmenin yeni yöntemlerini bulabiliyor ve emek-gücünü çok yönlü olarak tüketmeyi başarıyor. Bir örnek belkide durumu daha iyi anlatabilir: Gelişkin teknoloji kullanmayı seven bir turizmci, çalışanlarının sendikası ve örgütsüz olmalarından yararlanarak yeni bir emek örgütlenmesine girişiyor. Turizm bürosuna ön panodan müşteriler başvurduğu gibi, telefonla bilgi isteyen müşterilerin sayısında fazla, bir bölüm müşteri aynı zaman da rezervasyon yaptırıyor veya bilet alıyor. Bütün bu işlemleri daha önce dört elemanla yaparken, yeni bir örgütlenmeyle tek elemanla bütün fonksiyonları gerçekleştiriyor. Nasıl mı?

Operatör, ön panonun arkasında bir koltukta oturuyor, önünde bir bilgisayar ekranı ve klavyesi, kulağında kulaklık telefon hattına bağlanmış, ağzında mikrofon yine telefona bağlanmış oturuyor. Telefon çalışıyor hemen soruyu alıyor, bilgisayara bakıyor, yanıtları alıyor ve mikrofondan yanıtıyor, rezervasyon isteği varsa yine bilgisayardan hallediyor. O sırada ön panodan gelen müşteriyle ilgileniyor, bilet isteği varsa, bilgisayara giriyor ve yazıcıdan çıkan bileti müşteriye iletiyor. Bütün bunları yapan tek bir emekçi, iki elini, iki gözünü, iki kulağını, bir ağzını ve beynini tam sekiz saat boyunca kullanıyor. Evet

tamda iddia edildiği gibi çok fonksiyonlu, çok işlevli bir emekçi.

Buradaki emekçi sanıldığı gibi vasıflı bir emekçi değil, bütün duyuları ve fonksiyonları şiddetli bir şekilde sömürülen bir emekçidir. İşin doğasına uygun olarak karar vermesi, (otelde yer kalmış mı kalmamış mı gibi) şeklinde ortaya çıkan şey, üretim hattında vida sıkmaktan başka bir şey değildir, daha da kötüdür çünkü çok daha fazla fonksiyonu bir anda yerine getirmesi gerekiyor.

Elbette durum mühendislerde bu kadar çarpıcı değil ama genel olarak mühendis emeğinin de vasıfsızlaştığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Başlangıçta popüler olan mühendislik dalları giderek sıradanlaştı. En son olarak elektronik ve bilgisayar mühendisliği özel bir mühendislik alanı olarak gözüküyordu, ama standartlaşma hızla bu alanlarada girdi, ve elektronik bilgisayar mühendisleri işyerlerindeki özel konumlarını kaybetmeye başladılar. Uygulama programlarını üreten çok yönlü diller ortaya çıktıkça, uygulama programları yazan bilgisayar programcıları, yaptıkları için sıradanlaştığını farkettiler. Hem mühendis sayısı hızla arttı ve mühendis emeği kolayca ikame edilebilir hale geldi, hemde mühendisler üretim sürecindeki karar verme, denetleme fonksiyonlarını kaybetmeye başladılar. Karar verme eylemi, daha sınırlı sayıdaki yöneticinin elinde sıkışmaya başladı. Kısacası vasıflılığı doğuran her iki bakımdanda, mühendisler kan kaybediyor.

MÜHENDİS Mİ EMEKÇİ Mİ?

Biz mühendislerin kimlik bunalımının kökeninde bu gelişmeler yatıyor. Genel olarak işçi sınıfı kapsamına girmeye başlayalı, ücretli emekçi olmaya başlayalı çok oluyor. Ama işveren temsilcisi gibi görünen konumumuz bu durumu kapatıyordu. Bugün ise, bu konumdan uzaklaşıyoruz ve bundan sevinç duymak gerekiyor. Bir dostumuzun deyişiyle, biz sadece emek gücümüzü değil (bu bakımdan diğer emekçilerle ortaklaşıyoruz) aynı zamanda ruhumuzu da satıyoruz. İşte son gelişmeler ruhumuzu satmaktan geri durmanın yolunu açmış bulunuyor. Yaşadığımız kimlik bunalımı da olumlu bir bunalımdır.

Bunalıma giren sadece kimliğimiz değil, mesleki normlar üzerinde yükselen geleneksel ideolojimizde bunalımdadır. Bu bakımdan, özel bir emek alanı olarak 'MÜHENDİSLİK' kategorisi devam ediyor olmakla birlikte, 'EMEKCİ' ka-

MÜHENDİSLİK

tegorisinin etkisini giderek daha fazla hissedeceğimiz.

Elbette bütün bunlar tamamıyla bitmiş şeyler değil, serbest mühendislik devam ediyor, işveren temsilciliği tarzındaki mühendislik devam ediyor, eski ideoloji yaşıyor. Ama bizim kastettiğimiz yeni bir nesnel koşulun doğmakta-gelişmekte olduğudur. Bunun sonuçlarını hem sendikal alanda görmeye başlayacağız-başladık hemde Mühendis odalarının kompozisyonunda göreceğiz.

MÜHENDİS-EMEKÇİLERİN SENDİKALAŞMASI

Sözetlediğim nesnel gelişmelerin ideolojik düzeye yansımalarının biraz daha arkadan geleceğini bilmek gerekir. Bu yüzden bugün için asıl önemli olanın bu bilincin açığa çıkarılması olduğunu söylemek gerekir. Yine de gelişimin bir takım sonuçlarını şimdiden görmeye başladık. Daha 1987 yılında bir grev sürecindeki sendikal çabalarından dolayı Odamızın üyesi bir müdür-mühendis işveren tarafından hemde 17. maddeden atılmıştı. Bir çok işyerinde mühendislerin sendikalara üye olmaya başladığını (henüz sınırlı sayıda olsada) gözlemeye başladık. Mesela Otomobil-İş sendikasının son genel kurulunda mühendis delegeleri görmek mümkündü, mühendis kökenli şube başkanları sendikalarda gözlenmeye başladı.

Bu somut gelişmelerin yanında yaygın bir sendikalaşma tartışmasının ilk ipuçlarını görmeye başladık. Diğer bir önemli gelişme ise memur sendikalarının ortaya çıkmasıyla söz konusu oldu. Bu alandaki hızlı gelişmeler, kamuda çalışan mühendisleri sendika kavramıyla karşı karşıya getirmiş oldu. Henüz mühendislerin eski ideolojilerinden sıyrılıp, kendi gerçek konumlarını kavradıkları söylenemez ama böyle bir süreç başlamıştır ve durmayacaktır.

Mühendislerin yoğun olarak çalıştığı bazı sektörlerde ise başka bir gelişme daha oldu ve sendikaların bakışlarını mühendislere yöneltmelerine yol açtı. Mühendislerin oranı işyerindeki toplam çalışanların %25, %35 ve hatta %50 ine ulaşınca, sendikalar, söz konusu kitleyi örgütlemekten yetki alamaz hale geldiler. Elektronik, Metal ve ilaç sektöründe durum oldukça çarpıcıdır. Bu noktada işçi sendikaları, mühendislerle ve mühendislerin talepleriyle ilgilenmeye başladılar.

MÜHENDİS EMEKÇİLERİN TALEPLERİ

Kamu sektöründe mühendislerin örgütlenmelerinin önündeki tek engel yasaydı ve bu engel fiili olarak aşıldı. Özel sektörde ise mühendislerin sendikalara üye olmasının önünde hiç bir yasal engel yoktur. Yasa mühendisleride işçi olarak değerlendirmektedir. Buradaki tek engel ise 'kapsam dışı' olarak adlandırılan ve toplu sözleşmelerde işverence dayatılan ve sendikalarında güç zayıflığı nedeniyle kabul etmek zorunda kaldıkları özel sınırlamadır.

Bunun sermaye tarafındaki gerekçesi açıktır. Sermaye kendi örgütlülüğünü pekiştirip, giderek genişletirken emekçilerin örgütlülüğünü ise parçalamaktadır. Bütün kapitalist firmaların kendine has bir 'örgüt seması ve teorisi' vardır ama 'örgüt' ve 'örgütlenme' kavramı emekçilerin gözünde ideolojik olarak aşağılanmaya çalışılmaktadır. İşçi sınıfının en eğitilmiş kesimi olan 'ücretli mühendisler' de örgütlenme konusunda karşı tarafın baskısını kabul etmiş durumdadır.

Mühendislerin sendikalaşma olgusu elbette bir takım talepler etrafında olacaktır. Bu talepleri belirlemek, hem bizlerin hemde sendikaların isteğidir. Fakat işçi sınıfının bu en eğitilmiş yeni bölümünün taleplerinin sadece ekonomik düzeyde - mesleki düzeyde kalmaması gerektiği açıktır. Çok demokratik ve bilince dayalı talepler de önemlidir. Bana göre duyarlı ve bilinçli mühendislerini, emekgüçlerinin yanısıra ruhlarını da satma sürecine isyan etmesi gerekir. Örgütlü yaşama ve davranmayı tüm emekçilerle beraber düşünmesi gerekiyor.

Bu anlamda, gerekli bilincin olmadığı koşullarda ortaya atılan 'teknik elemanlar sendikası' isteği anlamını kaybetmiştir. Sermayenin bu derece örgütlü olduğu koşullarda, emeğin birliğini sağlamak yerine, biraz daha parçalamak anlamlı olmayacaktır. Bu durumda bizlerin varolan işçi sendikalarına veya söz konusu olan yerlerde kamu sendikalarına gitmemiz gerekir. Elbette mühendislerin talepleriyle imalat işçilerinin talepleri farklı olabilir ve bu nedenle sendikaların bünyesinde 'mühendisler veya teknik elemanlar bürosu-masası' talep etmek doğrudur.

Bizlerin sendikal mücadeleye aktif olarak katılması durumunda, hem sendikal alanın düzeyi yükselecek hemde emeğin sermaye karşısındaki gücü artacak, hemde giderek karar süreçlerinden dışlanan mühendisler bu sefer, karar süreçlerinde tüm emekçilerle beraber hemde kolektif bir tarzda yeralacaklardır.

SEMİNERLER/KURSLAR

EĞİTİM KOMİSYONU PROGRAMI

12-22 NİSAN 1993	ORTA GERİLİM PROJELENDİRME	KADIKÖY
19-30 NİSAN 1993	GÜÇ ELEKTRONİĞİ	KADIKÖY
26-31 MAYIS 1993	ELEKTRİK SİSTEMLERİNDE GÜVENLİK	HARBIYE
17-27 MAYIS 1993	ORTA GERİLİM PROJELENDİRME	BAKIRKÖY
7-12 HAZİRAN 1993	ELEKTRİK MAKİNALARI	KOSEM

Düzenlenmesi istenilen kurs ve seminer konularını lütfen şubemize bildirin.

Seminerleri izleyebileceklerin sayısı sınırlıdır. Bu nedenle önceden kayıt yaptırılmasını rica ederiz.

KAYIT VE AYRINTILI BİLGİ İÇİN

TEL: 248 50 52 - 248 50 53

1992 / 1993 BİLGİSAYAR EĞİTİM HİZMETLERİ

BİLGİSAYAR'A GİRİŞ, DOS, PASCAL (Salı - Cuma)	19:00 - 22:00	72 Saat
(Cumartesi - Pazar)	09:30 - 13:30	72 Saat
DBASE (CLIPPER), LOTUS, WORDSTAR (Pazartesi - Perşembe)	19:00 - 22:00	72 Saat
(Cumartesi - Pazar)	14:00 - 18:00	72 Saat
SAYISAL ELEKTRONİK, PC DONANIMI (Pazartesi - Perşembe)	19:00 - 22:00	60 Saat
(Cumartesi - Pazar)	09:30 - 13:30	60 Saat
AUTOCAD (Salı - Perşembe)	19:00 - 22:00	72 Saat
UNIX, C (Cumartesi - Pazar)	14:00 - 18:00	72 Saat

KURS ÜCRETLERİ (TL/SAAT)

	İNDİRİMLİ	İNDİRİMSİZ
BİLGİSAYAR'A GİRİŞ, DOS, PASCAL	16.000.-	22.000.-
DBASE (CLIPPER), LOTUS, WORDSTAR	16.000.-	22.000.-
SAYISAL ELEKTRONİK, PC DONANIMI	16.000.-	22.000.-
AUTOCAD	25.000.-	30.000.-
UNIX, C	25.000.-	30.000.-

KURSLARIN ORGANİZASYONU, BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ ÖRGÜTLENME KOMİSYONU TARAFINDAN YAPILMAKTADIR.

KURSLAR BAŞLAMIS OLUŞ, SÜREKLİ YENİLENECEKTİR.

EMO ÜYELERİNE VE ÖĞRENCİLERE İNDİRİMLİ FİYATLAR UYGULANACAKTIR.

KURS SONUNDA EMO BİLGİSAYAR KURSU KATILIM SERTİFİKASI VERİLECEKTİR.

17 MAYIS 1993 TARİHİNDE AÇILACAK KURSLAR İÇİN KAYITLAR BAŞLAMISDIR.

Başvuru Adresi: TMMOB EMO İSTANBUL ŞUBESİ

Cumhuriyet Cad. No : 283 Engin Han Kat : 4 Harbiye - İstanbul

Tel : (1) 248 50 52

MÜHENDİSLERİN ÖZLÜK HAKLARI ve SENDİKALAŞMA

Şubemiz tarafından 26 Aralık 1992 tarihinde "Ücretli Mühendislerin Sendikalaşması" konulu Forum sendika temsilcileri ve üyelerimizin katılımı ile Harbiye binasında yapıldı.

Aşağıda yapılan Forumun özetini sunuyoruz.
Başkanın açış konuşması:

"Daha önce Temmuz ayında Danışma Kurulu toplantısında bu konu tartışmaya açılarak, bir tartışma ortamı yaratılmış, mühendislerin işyeri sendikalaşması ve işyeri temsilcilikleri konusunda geniş bir tartışma yapmıştık. Toplantı sonucunda bu tartışmaların sürdürülmesi gerektiği gibi bir eğilim ortaya çıkmıştı. Çünkü mühendislerin sendikalaşması henüz ortak bir bilince ulaşmış değil. Bir arayış, bir kıpırdanış var ama, yani böyle mühendislerin sendikalaşmak gibi bir ortak çabası yok denecek kadar az. Öncelikle bu bilincin yaratılması konusunda bu tartışmaların yararlı olacağı kanısındayız.

Gelişen teknoloji ile beraber teknolojinin değişmesi ve mühendis emeğinin de giderek standartlaşması ve kolayca üretilebilmesi anlamında işin kuramsal tarafında tartışılması gerekir.

1990 sonrasında ortaya çıkan yeni koşulları düşünerek bizim ulaştığımız sonuç ise, mühendislerin, işçilerle ortak sendikalarda çalışması gerektiği, ama mühendislerinde işçilerden, aslında her ikisinin de kategorik olarak işçi olduğu, fakat yine somut koşullarda farklı taleplerin olduğu ve sendikaların bu anlamda da mühendislerin taleplerini tanımayla, bilmeye ve onlara çekici gelecek sendikalaşmayı teşvik etmelidirler. Yani ortak örgütlenmek gerekir. Aynı sendika üyesi bir işyerinde işyerindeki emek bölümüne göre farklı sendikalar gereksizdir.

Av. Rasim ÖZ :

Kamuoyunda genel bir tereddüt var. Beyaz yakalı olan, olmayan işçiler ayrımı, memurlar işçiler ayrımı ve uygulamada da bu ayrım sendikaların, bazılarının isteyerek, bazılarının istemeden yarattığı kapsam dışı teknik personel, bazı yerlerde alt personel biçiminde ayrımı yapılan insanların sendikal haklardan, bazen isteyerek

rek yararlanmaktan kaçınmaları, bazende istemeyerek buna zorunlu olarak uymaları sonucunda farklılıklar doğuyor.

Ülkemizdeki hukukçularımızda yaygın kana mevcut anayasa ve yasal hak karşısında özellikle 657 sayılı yasaya tabi olan çalışanların kesinlikle sendikal hakları olmadığını savunuluyor. Ve yargıda buna olanak vermiyordu. İnsanlık tarihinde hiç bir hak kendiliğinden bağışlanmamıştır. Bu kazanılan haklar gelinen nokta belirli mücadeleler sonucunda elde edilmiştir.

Evrensel hukuk anlayışında çalışanların sadece işçilerin, sadece memurların değil, bütün çalışanların sendikalaşma hakkının varlığıdır. 1992 Anayasası her şeyi yasaklarken, unuttuğu için atlamış olacak, —memurların sendikalaşma hakkı yoktur— dememiştir.

Son olarak parlamentoda kabul edilen ILO'nun 87 sayılı sözleşmesi bize göre bu engelde büyük ölçüde aşmıştır. Mevcut Anayasanın 90. maddesinde, uluslararası sözleşmeler parlamentoda usulüne göre kabul edilirse, bu artık iş hukukta kanun düzeyindedir. Hatta devam ediyor, —bu kanundan da üstündür— diyor. ILO sözleşmeleri kabul edildiği zaman içeriği değiştirilemez. Ama sözleşme yürürlükten kaldırılabilir. Batı artık çalışanları işçiler, memurlar, teknik elemanlar, teknik eleman olmayanlar, beyaz yakalılar, mavi yakalılar biçiminde ayırmaktan giderek kurtulmaktadır. Bunu bir çok batı ülkesi aşmış durumda. Bu suni ayırım ortadan kaldırılarak bütün çalışanların aynı yapı içerisinde birleşmesi elbetteki verilecek mücadele ve patronlara güvence sağlayacaktır. Aksini düşünmek güç dağılımına ve zayıflamaya neden olacaktır.

Günümüzde teknik elemanların çoğalması ve mühendis emeğinin kolay ikame edilebilmesi ve standartlaşması sonucu teknik elemanların özel statüleri kayboldu.

Teknik elemanlar eski beklentilerini elde edemiyorlar, hem maddi olarak, hem iş güvencesi olarak, hem sosyal güvenceleri olarak, dolayısıyla işçi-işveren ayrımı dışında çalışanlar arasında bir ayrım gözetmelerinin işçilerle aynı statüde örgütlenip, aynı sendikal mücadeleyi vermekle ancak başarıya ulaşılacağına inanıyorum.

TÜM-HABER-SEN'den Süleyman ÇİÇEK :

TÜM-HABER-SEN'in kurulma çalışmaları 1989 yılında başlatıldı. O dönemde Sendika Yürütme Komisyonu olarak çalışmayı başlattık. Fakat iş kolumuzda var olan işçi sendikalarından talepte bulunduk, gücümüzü bölmeyelim, mümkünse birlikte örgütlenelim dedik. Ama olumsuz cevap aldık. Biz buna rağmen mücadelede yerimizi almak için çalışmalara başladık. 1992 senesinin Ocak 16'sında İstanbul ve Türkiye'nin genelinden gelen 851 kurucu üye ile birlikte İstanbul Valiliği'ne başvurarak, tüzel kişiliğimizi kazandık.

İLO Sözleşmesi Meclis'ten geçti ama, biz TÜM-HABER-SEN olarak İLO'ya o kadar sıcak bakmıyoruz. Çünkü İLO sözleşmeleri Meclis'ten geçmeden önce biz hukuki olarak varlığımızı kabul ettirmiştik. Hem kamu oyununda, hem de hukuksal anlamda tanınmıştık. Bu İLO sözleşmeleriyle önümüzü tıkamak, bizi güdükleştirmek istemektedirler. Hükümet, Fransa modelindeki anlayış, yani toplu sözleşmenin, grevin olmadığı bir anlayışla, karşımıza çıkacaklardır. Biz çalışanlar kendi kanunlarımızı kendimiz yapmak zorundayız. Yani dayatmak zorundayız, açıkçası bunun tek yolu mücadeleden geçer. Biz sendika olarak iş kolu sendikacılığını savunuyoruz. Meslek sendikacılığının dünyada olduğu gibi Türkiye'de de gömülmesi lazım.

TÜM-ENERJİ-SEN adına Nihat TÜRKSOY:

Bizler çağdaş insan, örgütlü insandır anlayışından yola çıkarak sendika kurmaya çalıştık ve sendikamızı 1992'de başvurumuzu yaparak fiilen hayata geçirdik. Fakat şu anda kendi işkolumuzda 40 bin civarında çalışan olmasına rağmen biz sendika olarak 5 bin civarında bir üyeye sahibiz. Türkiye Elektrik Kurumu bünyesinde bulunan elektrik mühendislerinden 200 civarında üye yapabildik.

İLO'nun 87. maddesinin Meclis'ten geçmesiyle artık yasalmıyız, değilmiyiz tartışması ortadan kalktı. Biz artık bir sendikayız, bir tarafız ve devletin bunu uygulaması gerekir. Demirel muhalefetteyken "98 sayılı yasa var, işte bu anayasa yerine geçiyor, onlar uygulansın" diyordu ve şimdi 87 ve 151 meclisten geçti ve bizde bu hükümetten bunları istemek durumundayız. Bunun

için mücadele edeceğiz. Siz sınıf ve teknik sendikacılığı savunun, bu anlamda mücadele eden bir sendikayız. Ve yine tamamen söz ve karar sahibi olmak ilkesini hayata geçirmek için andan alınarak gelmesini savunuyoruz.

OTOMOBİL-İŞ'ten Servet BAYKAL :

Bugün mühendislerin örgütlenmek için özellikle bizim işkolumuzda ve yine özellikle özel sektörde ayrıca yeni bir yasal düzenlemeye gerek vardır-yoktur meselesini tartışmanın fazla bir yarar getireceğine inanmıyorum. Ama mevcut yasa özellikle 2821 sayılı yasanın 3. maddesi mühendislerin sendikaa üye olmasına engel değildir. Kim olamaz? Yasa kim olamayacağını söylüyor, yine direkt işveren pozisyonunda olan kişiler sendikaya üye olamadığına göre, diğerleri olabilir. Hizmet akti sözleşmesine göre çalışanlara işçi diyor yasa. Ama neden olunmuyor gibi bir sorun çıkıyor. Burada "kapsam" denen bir madde var. Metal-İş kolunda yürürlüğe koyduğumuz, koymak zorunda kaldığımız kapsam maddesi bütün işçileri kapsam içine almakla birlikte bir istisnai durum getiriyor. Özellikle Metal-İş kolunda grup sözleşmesi yapılan işyerlerinde geniş bir ifade bulunuyor. Mesela diyor ki, bu sözleşmenin ek 1 no.lu listede ünvanı ve adresi yazılı iş yerlerinde bu yerlerde çalışan işçileri kapsar. Bu sözleşme, ancak müdürler, müdür yardımcılar, şefler, şef yardımcılar, mühendisler, büro personeli, müdür yardımcısı durumundaki amirler, ustabaşılar, teknik ressamalar 2495 sayılı kanuna tabi özel koruma görevlileri tabi değildir. Geriye bir şey kalmıyor. Bu sayı gidecek o kadar genişlediki bu kadrolarda istihdam edilen insanlar diğerlerini yakaladı. Bu o kadar ileri boyutlara gitti ki yetki alamama konumuna kadar geldik. Örneğin NETAŞ'ta mevcut 2000 dolayında çalışan var. Bunun 550'ye yakın rakamı mühendis % 27,5'i mühendis, diğer kapsam dışı personel % 27,5'i buluyor. Dolayısıyla sendika burada işyeri bazında % 51 çoğunluğu sağlayamıyor. Yani toplu sözleşme yapabilmek için yetki alamıyor. Sendikanın yetki alıp, toplu iş sözleşmesi yapabilmesi için mutlaka mühendisleri örgütlemesi gerekiyor.

Bugün bazı iş kollarında mühendisler % 20'ler ile % 60 oranında değişmektedir. Yetki barajı sınırına gelmiş sendikalar mühendisleride

sendikalaşmanın içine almaları ihtiyacı doğmuştur. Burada bir sorun var, mühendis arkadaşlar hizmet aktiyle çalışmış olmalarına rağmen, henüz daha işçi olduklarını kabul noktasına gelmiş değiller. Mühendisler sendikaların olanaklarını diğer çalışanlarla birlikte değerlendirmelidirler. Ama mühendislerimiz ekonomik ve demokratik talepleri içinde öncelikle ve özellikle sendikalarda yerlerini almalıdırlar. Sendikalardaki kan değişimini de yaratmayı amaçlamalıdırlar.

DİSK'ten Ahmet ASENA :

Türkiye'de mühendislerin örgütlenme çalışmaları aslına bakarak, bugün çok yeni bir olay değil. Belli dönemlerde bu örgütlenme ihtiyacı, örgütlenme tartışmaları çok yaygınlaşmış. Örneğin 80 öncesi dönemde Odaların içerisinde çok yoğun bir tartışma gündeme gelmiş, fakat o günkü tartışmaların odak noktası, ortamın politizasyon düzeyinin yüksek olmasına bağlı olarak insanların demokratik taleplerinin öne çıktığı, yani bu bizim hakkımızdır diyerek yola çıktıkları, demokratik ve politik taleplerinin ağır bastığı bir örgütlenme mücadelesi ağır basmış. Bugün baktığımız zaman benim kişisel görüşüm bu mühendislerin içerisindeki hareketin ağırlıkla ekonomik haklar konusunda gündeme geldiğini görüyoruz.

Bu arada teknolojik gelişmelerle bağlantılı olarak beyaz yakalı, mavi yakalı diye ayırırsak, işçi düzeyindeki sayıları oran olarak dengelemeye başlamış. Ama toplam olarak baktığımız zaman istihdamdaki ihtiyaç miktarı göreceli olarak düşmeye başlamış. Buna rağmen sanayi kendi ihtiyaçları doğrultusunda bilinçli politikaları uygulamış, sermaye, eğitim düzeyini öyle bir hale getirmiş ki hele bizim gibi ülkelerden çok üstünde bir mühendis arzı ortaya çıkmış, talep öylesine değil. İhtiyaçtan daha fazlasının üretilmesi de işsizliği bilinçli olarak gündemde tutuyor. Sendikalaşma hareketlerini kırabilmek, ücretleri belli seviyede tutabilmek, mühendis emeğine verdiği bedelleri düşük tutabilmek için bilinçli bir politika izlenmektedir.

Sanayileşmiş ülkelerde sendikalaşma hem iş kolu esasını temel alan, hemde mesleklerinden ötürü farklılaşmayı dikkate alan bir örgütlenmeyi iç içe geçirmişler. Mesleki temel üzerinde örgüt-

lenenlerin kendi alt komisyonları var. Alt komite-leri var, alt ürünleri var, her bir ülkede bu değişebiliyor. Bu yapı tamamen iş kolu örgütlenmesini esas alıyor.

Mühendis hareketi ve diğer bugüne kadar yer alan insanların tamamının aslında emeklerini satan işçi sınıfı içerisinde yer alan klasik anlamıyla işçi sınıfının içerisinde yer alan insanlar olduğunun bilincine varmaları ve haklarını ortaklaşa korumak için mücadele etmeleridir.

Hava-İş'te uzmanlık, Tüm-Bel-Sen'in Danışmanlığını yapan Tonguç ÇOBAN :

Emekçileri sendika çatısı altında toplanmaya iten temel neden, kendi çalışma koşullarını, ücretlerini demokratik ve hatta başlangıcında siyasi haklarını elde edebilmek için, tek tek pazarlık gücünün olmaması karşısında, bu pazarlık gücünü toplu olarak elde etme yoluna gidildi. Sendikalaşmada temel neden budur. Tek tek pazarlık yapılamaması ücret konusunda çalışma koşulları konusunda demokratik haklar konusunda, ücretli emekçiler birleşme ihtiyacı duyuyorlar. Birlik olarak patron karşısına çıkıyorlar. Sendikalaşmayı güdüleyen temel etmen bu. Bu neye bağlı. Bu kapitalizmin iç evrimine bağlı, yani üretim süreci içerisindeki değişimlere bağlı, üretim sürecini belirleyen temel etmen ne? Sınıflar arasındaki mücadele. Yani hem bermayenin kendi içindeki rekabeti, hem genel olarak emekle, yani burjuvazisiyle genel olarak işçi sınıfı arasındaki sınıf mücadelesi şimdi bu kaba anlatımı bugüne yansıtırsak, neden mühendisler, yani genel olarak kafa emekçileri diye adlandırılan yani üretim süreci içerisinde beden emeğinden çok kafa emeğiyle çalışan üretim sürecinde yer alan insanlar, mühendisler, ta başlangıçtan itibaren değilde tarihin belli bir aşamasından sonra sendikalaşmaya ihtiyaç duymaya başladılar.

Bugün gelişmiş sektörlerde tıpkı eskiden kâr gücünün denetlendiği gibi, bugün zihinsel emek istisnai durumlar dışında denetlenmeye başlandı. Yani kendi emeklerini denetlemekten uzaklaştırıldı. Zihinsel emek süreci bölündü, bir tasarımlar artık tek mühendisin değil, bir çok mühendisin emeğiyle ortaya çıkıyor. Bu da üretim süreci içerisinde küçük küçük üretim aşamalarında uz-

İŞYERİ TEMSİLCİLİĞİ

manlaşmayı beraberinde getirdi. Dolayısıyla mühendisler kendi emeklerinin ürününe giderek yabancılaşmaya uzaklaştılar. Çünkü kendi emeklerini denetlemekten uzaklaştılar.

Bugün dünyada özellikle gelişmiş ülkelerde sendikalaşmayı ve işyeri örgütlülüğünü zayıflatmak için işyerleri bölünerek parçalı üretim modeline yönelindi. Buna Japonya'dan bir örnek verelim. Japonya'da eskiden şirket içi sendikalar vardı, yani şirkette daha çok işverenlerle ortak üretim kontrol eden işyeri sendikaları hakimken, bugün Toyota'nın bir merkez fabrikası 50 bin kişinin çalıştığı küçük küçük atölyeler ve sömürü oranının çok yoğun olduğu

yerlerde işyeri temelli bir sendikal hareket başlıyor. Söylemek istediğim şu; bütün bunları göz önüne alan sendikal hareketin yeni sendikal hareketin, hem emekçilerin, zihinsel emek, kol emeği ayırımı yapmadan kamu çalışanı, işçi ayırımı yapmadan kapitalizm karşısında çalışanların ortak çıkarlarını temel almayı, ama bunu temel alırken, kendini devlette ve kapitalist sınıfın çıkarlarından ayrı bağımsız bir sınıf temelinde ortaya koyması gerekiyor.

Yeni sendikal hareketin yani dünyada bir sendikal hareket sıçrayacaksa, tek çaresi bu. Bağımsız bir sınıf mücadelesini esas almak.

İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİMİZ :

Şubemizce işyerlerinde seçimle belirlediğimiz İşyeri Temsilciliklerimiz aşağıdaki gibidir.

KURULUŞLAR

TCDD PENDİK ELEKTRİFİKASYON
TCDD HAYDARPAŞA
TEK BAKIRKÖY İŞL. VE BAKIM MÜD.
TEK SEFAKÖY İŞL. VE BAKIM MÜD.
TEK BEYOĞLU İŞL. VE BAKIM MÜD.
BAYINDIRLIK VE İSKAN MÜDÜRLÜĞÜ
İSKİ
AKTAŞ ELEKTRİK A.Ş.
MERLIN GERİN
AEG
THY
PHILIPS
TELEMECANIQUE

İŞYERİ TEMSİLCİSİ

MELTEM SÖNMEZ
BEYHAN BALTA
İHSAN ÖZLEYEN
TEKRAR BELİRLENECEK
TURGAY HARMANCIOĞLU
ERHAN KARAÇAY
HÜSEYİN KAYA
ALİ AKYILDIZ
TEKRAR BELİRLENECEK
ORHAN ZEKİ YILDIZ
TANER BİLGİN
AYSUN SÖNMEZ
ŞAHİN SEVİNÇ

İŞYERİ TEMSİLCİ YARDIMCISI

METİN BERBER-HAKAN YETER
TALAT GÜLÜMSER
EROL ÜNAL
BENER ARIN-AKIN OYMAK
ALİ ÖZCAN-SÜLEYMAN ALİMOĞLU
RÜÇHAN GÖZÜBÜYÜK
BAYRAM GENCER

TCDD Haydarpaşa İşyeri Temsilciliğimizin girişimi sonucu gerçekleştirdiğimiz yemek, 150 kişilik bir katılım ile Fenerbahçe'deki TCDD Dinlenme Tesisleri'nde yapıldı. Bundan sonra her ayın 15'inden sonraki ilk cumartesi akşamları tüm üyelerimizin buluşabileceği, yemek yiyebileceği bir yer haline dönüştürme çalışması işyeri temsilciliğimizce yürütülüyor. İşyeri bünyesindeki elektrik mühendisleri ile her ayın ilk cuma akşamı kendilerine tahsis edilen toplantı salonunda Danışma Kurulu toplantıları düzenleyen temsilciliğimize aktif çalışmalarında başarılar diliyoruz.

DUYURU :

17 Nisan 1993 Saat: 19.00'da, TCDD Fenerbahçe Dinlenme Tesisleri'nde tüm işyeri temsilciliklerimizin katılacağı tanışma, dayanışma yemeğine tüm üyelerimiz çağrılıdır.

NOT : Davetiye EMO İstanbul Şubesi ve Temsilciliklerinden, TCDD İşyeri Temsilciliğimizden alınabilir.

BASIN AÇIKLAMASI

18 ŞUBAT 1993 günü saat 11.00 de şubemizde yapılan basın toplantısı ile başlatılan dilekçe kampanyasına Anadolu Yakasında oturan tüm Aktaş abonelerinin de ekleyerek katkı koyması dileği ile basın açıklaması ve dilekçeyi ekte sunuyoruz.

KİT'lerin özelleştirilmesi ile ilgili, Koalisyon protokolünde ve Hükümet programında TEK'in Özelleştirilmesi kapsam dışı bırakılmasına karşın bugünlerde Elektrikğin özelleştirme çalışmaları yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

Elektrik enerjisi alt yapı yatırımları içinde ve temel mal niteliğinde olduğu için hizmet unsuru kâr unsurundan önde gelir. Bu da ancak elektrik hizmetinin kamu elinde bulunması ile olanaklıdır. Özel sektörün amacı ise doğası gereği kârdır.

Serbest piyasa koşullarının en önemli unsuru olan rekabeti elektrik sektöründe sağlamak yatırım maliyeti çok yüksek olduğu için olanaksızdır. Özelleştirmeden amaç; rekabet ise elektrik sektöründe bu rekabetin oluşturulması imkansızdır. Öyleyse amaç Devlet tekellerinin yerine, özel tekeller mi oluşturmaktır? Bu bağlamda olaya bakıldığında kamuya elektrikliğin kaliteli sunumu özelleştirme ile mümkün değildir.

1 Eylül 1990 tarihinden itibaren İstanbul İli Anadolu Yakası Elektrik Tesisleri İşletmesi "GÖREVLEN-DİRME" adı altında İMTİYAZEN verilen AKTAŞ ELEKTRİK A.Ş. denetlenmeyeceğinin garantisi içinde, yasa ve yönetmelik tanımayarak;

- Savaş kirası ve bakım bedeli,
- Güvence fark bedeli,
- İştirak bedeli,
- Yatırım usulsüzlükleri,
- Tranşe bedeli v.b.

uygulamalarıyla haksız kazanç sağlayarak, kârına kâr katmaya devam etmektedir.

İki seneyi aşkın bir süredir sürdürülen kamuoyu oluşturma çalışmaları çerçevesinde, bundan böyle aşağıda imzası bulunan kurum ve kuruluşlar olarak,

AKTAŞ ELEKTRİK A.Ş.'nin ENERJİ VE TABİL KAYNAKLAR BAKANLIĞI ile yaptığı sözleşmelerin iptal edilmesi, bu kamu hizmetinin TEK'e verilmesi, abonelerden alınan haksız kazançların iade edilmesi için 955.000 AKTAŞ A.Ş. abonesini kapsayacak şekilde, ENERJİ VE TABİL KAYNAKLAR BAKANLIĞI nezdinde dilekçe kampanyası başlatılmıştır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
İstanbul Elektrik Teknisyenleri Odası
TES-İŞ Sendikası İstanbul 1 No.lu Şube
TÜM-ENERJİ-SEN
TÜM-ENERJİ SEN İstanbul Şube
TÜM-HABER-SEN
Tüketicileri Koruma Derneği

NOT : Kampanya dilekçeleri, ENERJİ VE TABİL KAYNAKLAR BAKANLIĞI'na toplu halde verilmek üzere aşağıda adresi yazılan birimlerde toplanacaktır.

- * Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi
Cumhuriyet Cad. N. 283/4 Engin Han Harbiye/İST.
Tel: 248 50 52-53 Faks: 232 24 13
- * Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Kadıköy Temsilciliği
Söğütözü Cad. N. 79/19 Altıyol-Kadıköy/İST.
Tel: 336 74 86 - 349 35 23 Faks: 336 74 86
- * Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Kartal Temsilciliği
Doğan Sk. Doğan Ap. 40/2 Kartal/İST.
Tel: 374 54 93 Faks: 374 54 93
- * İstanbul Elektrik Teknisyenleri Odası
Şehit Muhtar Cad. N. 22 K. 3 Taksim/İST.
Tel: 250 13 34 - 255 16 35
- * Tüketicileri Koruma Derneği
Osmanağa Mh. Reşit Efendi Sk. Çelik İşh. 66/14
Kadıköy/İST.
Tel: 349 85 10

★ BİLİM KURULU :

13 Ocak 1993 tarihinde yapılan Bilim Kurulu Toplantısı; İTÜ'den Sn. Prof. Dr. Duran LEBLEBİCİ, Prof. Dr. Nejat TUNCAY, Doç. Dr. Turgut TÜFEKÇİ, Boğaziçi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Okyay KAYNAK, Yıldız Üniversitesi'nden Doç. Dr. Selim AY, Prof. Dr. Filiz GÜNEŞ, Marmara Üniversitesi'nden Doç. Dr. İrfan GÜNEY ve Sn. Yurdakul CEYHUN, Tuncay ÇAYLI, Kamil SOĞUKPINAR'ın katılımıyla gerçekleşti.

Genel olarak Odanın mesleki gelişmeleri konusundaki eksikliklerinin, iletişimsizliğin ve değişimlerin görüldüğü, tartışıldığı toplantı, yapılacak bir başka gündemli toplantıda devam etmek üzere, Şube lokali verilen bir yemekle sona erdi.

★ PANEL :

TÜKODER (Tüketiciyi Koruma Derneği)'ni düzenlediği "AKTAŞ ve Tüketici" konulu panel, 10 Ocak 1993 tarihinde Kadıköy Belediyesi Kültür ve Sanat Merkezi'nde yapıldı. Paneli BRT Haber Müdürü Altan AŞAR yönetti. Odamız adına Başkan Yardımcısı Erol CELEPSOY katıldı. Ünal ERDOĞAN, Prof. Dr. İlhami ÇETİN, Ece GÜLSOY ve TEK Temsilcisi Necil ÖZKAHRAMAN'ın katıldığı panelde Anadolu Yasal'nda AKTAŞ Elektrik A.Ş.'nin yanlış uygulamaları çeşitli çevrelerce dile getirilerek tartışıldı.

★ PANEL :

PTT hizmeti olarak verilen telefon hizmetlerinin özelleştirilmeye çalışılmasının gündeme gelmesi üzerine TUM-HABER-SEN tarafından 17 Ocak 1993 tarihinde, DİSK Toplantı Salonu'nda bir panel düzenlendi. Gazeteci Mehmet CEYLAN'ın yönettiği panele konuşmacı olarak Prof. Dr. İzzettin ÖNDER, Liman-İş

Başkanı Hasan BİBER, Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkan Yardımcısı Erol CELEPSOY ve PTT çalışanı Akgün AYDIN katıldı. Özelleştirmenin nedenlerinin amaçları ve sonuçların tartışıldığı panelde, özelleştirmeye karşı çıkışın ancak emekçilerin bilinçlendirilmesi ile önlenebileceği belirtildi.

★ TOPLANTI :

23 Ocak 1993 tarihinde Kadıköy Temsilciliğimizde AKTAŞ Elektrik A.Ş.'nin sözleşmelerinin iptali ve TEK'e devredilmesi için yapılması düşünülen dilekçe kampanyası ile ilgili görüş ve öneri almak üzere, muhtarlar, sendikalar ve diğer kuruluşların çağrılı olduğu bir toplantı yapıldı.

★ ŞUBE KOORDİNASYONU :

6 Şubat 1993 tarihinde Şube Koordinasyonu yapıldı. Ağırlıklı olarak SMM üye sorunlarının tartışıldığı toplantıda Şube ve Temsilciliklerin eşgüdüm içinde çalışmasının yöntemleri konuşuldu.

★ YEMEK

15 Şubat 1993 tarihinde, TCDD Haydarpaşa İşyeri Temsilciliğimizin girişimi sonucu, Fenerbahçe TCDD Dinlenme Tesislerinde gerçekleştirilen ve 150 kişilik bir katılımla tanışma ve dayanışma yemeği yapılmıştır.

★ GELENEKSEL ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ GECEİ :

19 Şubat 1993 tarihinde, Pera Palas Oteli'nde yaklaşık 450 kişinin katıldığı ve meslekte 40. yılını dolduran üyelerimize plaket verildiği "Geleneksel Elektrik Mühendisleri Gecesi" gerçekleştirildi.

PANEL

MÜHENDİSLERİN ÖZLÜK HAKLARI VE SENDİKALAŞMA

ÇAĞRILILAR : DİSK
OTOMOBİL-İŞ
PETROL-İŞ
KAMU ÇALIŞANLARI PLATFORMU

YER : YAPI ENDÜSTRİ MERKEZİ
TARİH : 03.04.1993
SAAT : 14.00

DÜZENLEYEN

TMMOB İL KOORDİNASYON KURULU, GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI, GEMİ MAKİNA İŞLETME MÜHENDİSLERİ ODASI, ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ, HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ, İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ, JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ, JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ, KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ, MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ, MİMARLARI ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ, ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI MARMARA ŞUBESİ, ŞEHİR PLANCILARI ODASI İSTANBUL ŞUBESİ, ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI MARMARA BÖLGE ŞUBESİ, FİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ, MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ, METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ, METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ, PETROL MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ, ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ

YÖNETMELİKLER

Resmi gazetede 6 Şubat 1993 tarih ve 21488 sayı ile yayınlanan "Elektrik Tarifeleri Yönetmeliğinde"ki değişiklikler aşağıdaki gibidir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından:

Elektrik Tarifeleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

MADDE 1 — 3/10/1990 tarih ve 20654 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Tarifeleri Yönetmeliğinin 6/3/1992 tarih ve 21163 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişik 22 nci maddesinin (A) ve (B) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye (D), (E) ve (F) bentleri ilave edilmiştir.

"A — TEK veya şirketten elektrik enerjisi satın almak üzere sözleşme yapacak abonelerden, bağlantı güçleri ve 61 inci madde hükümlerine göre abone grupları itibarıyla belirlenen bedeller üzerinden güvence bedeli ve fark güvence bedeli makbuz karşılığı peşin tahsil edilir. Ancak, abonelerin TEK veya şirkete yazılı başvurusu halinde, kanuni faiz ve masraflarıyla birlikte, 8 (sekiz) de biri peşin tahsil edilmek kaydıyla, geri kalan miktar takip eden aydan itibaren aylık taksitler halinde 7 (yedi) eşit taksitte tahsil edilir.

Sanayi ve Ticarethane aboneleri istedikleri taktirde nakit yerine güvence olarak tespit edilen bedelin iki katı tutarında süresiz banka kati teminat mektubu da verebilirler.

Güvence bedelini daha önce nakit olarak ödemiş olan sanayi ve ticarethane abonelerinin güvence bedelleri, talepleri halinde güvence bedelinin iki katı tutarında süresiz banka kati teminat mektubu vermeleri şartıyla aylık eşit taksitler halinde kullandıkları elektrik faturalarından 24 ay içinde mahsuben iade edilir.

Abonelerin, abone olmasından itibaren 6 (altı) aylık fatura tutarı ortalamasının mevcut güvence bedelinden fazla olması halinde, aradaki fark güvence bedeli, sanayi ve ticarethane abone gruplarında nakit yada fark güvence bedelinin iki katı tutarında süresiz banka kati teminat mektubuyla, diğer abonelerde ise makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilir. Ancak, abonelerin TEK veya şirkete yazılı başvurusu halinde, kanuni faiz ve masraflarıyla birlikte 8 (sekiz) de biri peşin ödenmek kaydıyla, geri kalan miktar takip eden aydan itibaren aylık taksitler halinde 7 (yedi) ay içinde 7 (yedi) eşit taksitte tahsil edilir.

Sanayi ve ticarethane abonelerinden güvence bedelleri süresiz banka kati teminat mektubu olarak alınmış olanların güvence bedelleri, her yıl Ocak ayı

içinde yeniden hesaplanır. Abone; TEK veya şirket nezdinde bulunan süresiz banka kati teminat mektubu miktarını hesap edilen yeni güvence bedelinin iki katı olarak, bildiri takip eden 15 gün içinde tamamlar.

B — TEK veya şirketce tahsil edilen güvence bedeli, abone sözleşmesinin feshi (iptali) durumunda, bağlantı gücü dikkate alınarak güncelleştirilir ve abonenin TEK veya şirket ile olan bütün hesaplarının tasfiyesinden sonra bakiyesi ilgiliye geri verilir.

D — Hayır Kurumları (1606 sayılı Kanunla belirlenen Darülaceze, Çocuk Esirgeme Kurumu, Yetiştirme Yurtları, Kızılay ve Yardım Sevenler Derneği), İbadethaneler (cami, mescit, kilise, havra ve sinagog ve bunun gibi), kamu spor hizmetini yüklenmiş kuruluşların spor tesisleri ile 1050 sayılı Muhasebe Ummiye Kanununa tabi genel ve katma bütçeli kurum ve kuruluşlardan, Sayıştay vizesine tabi olanların gerek büro gerekse sanayi aboneliklerinden güvence bedeli alınmaz.

E — Mevcut abonelerde ek güç talebinin olması durumunda, ek bağlantı gücü yeni abone olarak değerlendirilerek, bu Yönetmelik değişikliğinin 1 inci maddesinin (A) bendi hükümleri uygulanır.

F — Henüz güncelleştirilememiş olan güvence bedelleri, 31/12/1991 tarihi itibarıyla son 6 (altı) aylık fatura tutarı (güç ve güç aşımı ile aktif ve reaktif enerji bedelleri ve yasal diğer ilaveleri içeren fatura tutarı) ortalaması dikkate alınarak hesaplanır ve ortaya çıkacak fark güvence bedeli bu Yönetmelik değişikliğinin 1 inci maddesinin (A) bendinde belirtildiği gibi ya nakit olarak veya müşterinin isteği üzerine banka kati teminat mektubu olarak alınır."

MADDE 2 — Elektrik Tarifeleri Yönetmeliğinin 71 inci maddesinin (a) bendi ile (g) bendinin ikinci paragrafı yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3 — Elektrik Tarifeleri Yönetmeliğinin 83 üncü maddesinin (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f — Tek fazla beslenen aboneler ile bağlantı gücü 6 (altı) kW'a (dahil) kadar olan abonelere ve yürürlüğe konulan elektrik enerjisi satış tarifelerinde reaktif enerji bedeli belirtilmemiş olan abonelere reaktif enerji tarifi uygulanmaz."

MADDE 4 — Elektrik Tarifeleri Yönetmeliğinin 84 üncü maddesinin (a) bendi ile (i) bendinin ikinci paragrafı yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 5 — Bu Yönetmelik 1.1.1993 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6 — Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.

İSTANBUL MESLEK ODALARI BASIN TOPLANTISI

UĞUR MUMCU
(1942 - .....)

İSTANBUL BAROSU
İSTANBUL MESLEK ODALARI KOORDİNASYON KURULU
TMMOB İL KOORDİNASYON KURULU
İSTANBUL TABİP ODASI
İSTANBUL VETERİNER HEKİMLERİ ODASI
İSTANBUL ECZACI ODASI
İSTANBUL DİŞ HEKİMLERİ ODASI
İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
TMMOB GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI
TMMOB GEMİ MAKİNE İŞLETME MÜHENDİSLERİ ODASI
TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
TMMOB HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
TMMOB JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ

A RAŞTIRMALARI, yazı ve kitaplarıyla ülkemizi aydınlatan Uğur Mumcu'yu aramızdan aldılar. Uğur Mumcu'ya kıyan kara güçlerin derhal, acil olarak yakalanmasını ve yargılanmasını bekliyoruz. Yalnız namluyu çekenlerin değil, onun arkasında laiklik karşıtı güçlerin halkımıza açıklanmasını ve yargılanmalarını bekliyoruz. Düşünceyi, yaşama biçimini, insan-insan ve insan-toplum ilişkisindeki çağdaş, demokrat, en önemli laik ilkeleri yok ederek, ülkeyi karanlıklara çekmeye çalışanların karşısında Uğur Mumcu'nun yapıtları gerekli yanıt vermektedir.

Bizler, ülkemizi karanlık günlere sürükleyeceklerini sananların temel hedefinin LAİSİZM olduğu gerçeğinden çıkarak, bütün kurum ve kuruluşların, bütün sivil toplum örgütlerinin ve bu ilkeyi kendisinin varlık nedeni kabul eden tek tek her insanın bütünleşmesi gerektiğini açıklamak isteriz.

Demokrasi, laiklik ve çağdaş ilkeleri savunan herkesi her an, her fırsatta birlikteliğe davet ediyoruz.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
TMMOB MAKİNE MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
TMMOB ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI MARMARA ŞUBESİ
TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI MARMARA BÖLGE ŞUBESİ
TMMOB FİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ
TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ
TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ
TMMOB METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ
TMMOB PETROL MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİ
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ

ÜYE KİMLİKLERİNİZİ YENİLEDİNİZ Mİ?

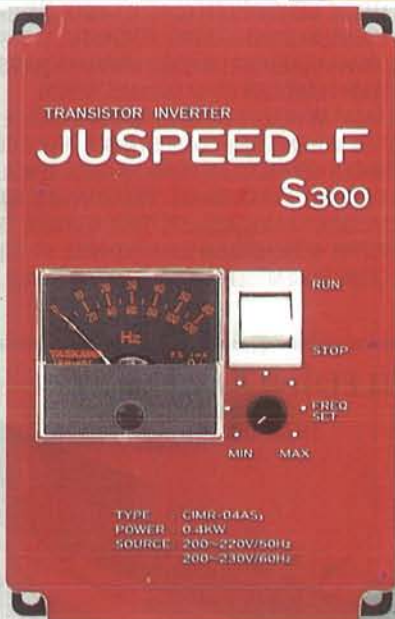
KİMLİK YENİLEMEDE GEREKLİ KOŞULLAR:

- 1 — 2 Adet renkli fotoğraf
- 2 — Eski kimlik
- 3 — Oda aidatlarının ödenmiş olması
- 4 — Kimlik ücreti olan 50.000.- TL'nin yatırılması

TMMOB	
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI	
NÜFUS GÜZDANI ÖRNEĞİ / SAMPLE OF IDENTITY CARD	
İL - İLÇE :	
MAH - KÖY :	
CİLT :	SAYFA :
KÜRK :	
DÖĞÜM YERİ - TARİHİ :	
BABA ADI :	ANA ADI :
KAN GRUBU / BLOOD FACTOR :	ONAY / APPROVAL :
GEÇERLİLİK SÜRESİ / VALIDITY PERIOD :	
SERİ NO :	

TMMOB	
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI	
Chamber of Electrical Engineers	
T.C.	SOYADI / SURNAME
	ADI / NAME
	BITİRİLEN OKUL - YIL / GRADUATED SCHOOL - YEAR
	DIPLOMA ÜNVANI - NO / TITLE OF DIPLOMA - NO
	ODA SİCİL NO. / CHAMBER REGISTRY NO.

MOTORUNUZ SİZİ DEĞİL, SİZ MOTORUNUZU SINIRLAYIN.

İNVERTÖR de güç birliği; **TUNÇMATİK GRUBU**

Türkiye pazarındaki tecrübe ve güvencesini dünya lideri Japon **YASKAWA**'nın teknolojisi ile birleştirdi.

İNVERTÖR ile motorunuzun devrine tamamen hakim olun; vinç, pompa, fan ve ekstruder gibi makinalarınızı istediğiniz hızda ve istediğiniz yönde çalıştırın.

İNVERTÖR, tekstil, plastik, kağıt ve cam gibi devir ayarına ihtiyaç duyulan tüm endüstri tesislerinde performansınızı ve kapasitenizi artırır, ürün kalitenizi yükseltir ayrıca kullandığınız enerjiden tasarruf sağlar.

Siz de teknolojiyi İNVERTÖR ile yaşayın...

TUNÇMATİK

ELEKTRİK MALZEMELERİ PAZARLAMA A.Ş.
NECATİBEY CADDESİ 94 KARAKÖY 80030 İSTANBUL
TEL: 252 99 10 - 11 / 243 27 19 • FAX: 243 28 62

TUNÇMATİK ŞİRKETLER GRUBU